

Japonsko 2006

Únor 2007

Místo děje: *Japonsko*
Časové období: *1. 2. 2007 – 28. 2. 2007*

Zapsal: *Strašlivý Uragán*
Osoby a obsazení: *autor*

Úvod

Následují zážitky ze studijně vědeckého pobytu v Japonsku, jsou sice psané k jednotlivým dnům, ale nemělo by jít o klasický deníček. Zde jsou zápisy z února roku 2007.

Čtvrtek 1. února

Konečně zase začalo sněžit, není sice takové divoké, jako v minulých dnech v Čechách, ale aspoň něco, jenom aby nám to vydrželo. Přece jen si možná ten Kenroku-en a svatyně pod sněhem budu moci vyfotit. Na obědě jsem potkal Tobiáše s nějakým jeho místním kolegou, který byl asi nedávno v Praze, moc se mu tam líbilo a podle toho, jak soucitně se ptal, nechybí-li mi naše pivo, lze soudit, že si je tam oblíbil. U Fleků ale nebyl, Tobiáš při tom říkal, že je to hrozně slavná hospoda, kam všichni východní Němci jezdili do Prahy na pivo. Tobiáš je mimochodem z Berlína, podle všeho hádám, že původně z východního. To už se mě jednou zase při večeři, co zrovna dělá Václav Havel, což jsem zrovna jaksi nevěděl a U Fleků jsem taky nebyl, tak nevím nevím, jaké o mně má asi mínění.

Tady se ten orientáček prostě nedá provozovat. V pondělí jsem zase napsal Tubasovi Sembovi z toho kanazawského oddílu, protože neděli jedenáctého února mám od nich zakroužkovanou v seznamu závodů, jedou-li tedy opravdu na nějaký závod, chtěl bych se přirozeně přidat. V pondělí nic, v úterý nic a ve středu nic, až jsem to dnes nevydržel a poslal totéž Hayatovi Matsumorovi. Ten se ozval docela rychle, že se tedy Tubasy zeptá, on sám má bolavou nohu a nikam běhat nepojede. Večer se mi tedy konečně dostalo odpovědi od Tubasy Semba. Bylo by prý lepší, kdybych se myšlenky jet s nimi na tento závod vzdal. Pro ně je to totiž poslední závod před jakýmsi mistrovstvím vysokoškolských klubů, které se bude konat až kolem desátého března. Mezi tím Kjótem a tímhle jedenáctého přitom asi nikde nebyli. A na tom závodě jedenáctého si chtějí vybrat lidi do štafety na to mistrovství a prý budou nervózní, tak bych je asi znervózňoval ještě víc. Pravděpodobnost, že bych s nimi pak mohl jet na ten další závod, osobně za moc vysokou nepovažuji, protože to bych je určitě taky znervózňoval. Kdyby alespoň běhali tak dobře, že by se měli kvůli čemu znervózňovat, ale to se mi nějak nezdá, ale kdoví, jak tady běhají ostatní vysokoškolské kluby. Asi za tři týdny však hodlají pořádat zase tréninkový závod, na nějž mě snad vezmou, vzhledem k tomu, že se od minula trochu srovnal mapovací hendikep, tak uvidíme. Ach jo.

Sobota 3. února

Včera ještě sněžilo, ale dneska se vyjasnilo, což mne vyláká už poránu ven, projdu se k vodopádům. Venku je sníh i sluníčko, a tak není divu, že jsem zde s foťákem nebyl jediný, na schodech stáli tři Japonci s foťáky na stativěch a čekali asi na správné světlo. Prošel jsem se dolů do blízké vesničky, kde jsem vylezl nahoru ke svatyni, kolem jejíž torie vždýcky běhám. Sice nevypadá nijak zvláště se skleněnými stěnami okolo, ale je odtud pěkný rozhled dolů na střechy domů a je tu krásný starý strom. Cestou nahoru jsem ještě zjistil, že nad těmi vodopády je stranou asi nějaké svaté místo, jelikož je tu pomníček s malou soškou buddhy.

Neděle 4. února

Rusové jsou asi fakt praštní, teď jsem viděl ve zprávách, že někde u Sachalinu je jejich oblíbenou zábavou, vyrážet v lednu na zamrzlé moře lovit ryby. Při letošní mírné zimě se jim ale začal lámat led pod nohama a 442 z nich zůstalo na kře, jež byla volně unášena větrem pryč od pobřeží, nakonec je musely zachraňovat helikoptéry a vznášedla.

Dnes začalo jaro, přinejmenším podle japonského lunárního kalendáře. Počasí na to opravdu je, v noci foukal vítr a přelo, takže ze sněhu mnoho nezbylo. Výhled je stále stejný, docela by mne zajímalo, kdy teda vlastně začala zima, když včera skončila a zatím jsem tu žádnou neviděl. Na Hokkaidu se přetahují na kluzkém ledu, u Kagoshimy zase děti tahají obří ředkvičky ze země, některé jsou 40cm dlouhé a váží prý až 80kg. Vypadalo to jako z pohádky o veliké řepě. A kdesi na jihu už začínají rozkvétat sakury.

Mimochodem, JAIST i jiné vysoké školy prý zaznamenávají pokles počtu uchazečů, a to celkem znatelný. Podle toho, co říkal minulý týden profesor Vlach to je zaviněno mimo jiné i momentálním růstem japonské ekonomiky, což na první poslech může znít trochu absurdně, aspoň mě to tak znělo. Prý je to způsobeno tím, že se zde z práce nevyhazuje, což je celkem známé, alespoň z velkých japonských firem, když se však ekonomika někde trochu zadře a ta firma se dostane do problémů, tak přestane přijímat nové lidi. V nedávné minulosti došlo nejprve k prasknutí *bubble* ekonomiky (nevím jak se to má překládat), z čehož se však již Japonsko vzpamatovává, no, ono podle všeho stejně došlo jenom k tomu, že se zpomalil růst, ale nikoli zastavil, takže tak hrozné to zase asi nebylo. Protože si však dnešní mladý člověk, jenž zrovna ukončil bakalářský stupeň, nemůže být jist, jestli se zase za ty čtyři roky navíc něco nezvrtne, a firmy přestanou přibírat lidi, radši si najde práci, než aby si zvyšoval vzdělání. Ty velké firmy si stejně ještě zaměstnance vzdělávají podle svého, takže pro ně nejspíš úroveň vzdělání není zase tak rozhodující. Přišlo mi to opravdu zvláštní. I inflace je tady mimochodem velmi malá, Ondra zmiňoval, že si z doby před deseti lety pamatuje některé ceny a tyto jsou na jen stejné. Jediné, co se mi moc nelíbí, je, že spolu s dolarem pomalu klesá i hodnota jenu, což možná vyhovuje japonským vývozcům, ale mě by spíš vyhovoval opačný trend.

Taky jsem se nedávno dozvěděl, že to, co jsem považoval za velké krevety, jsou možná langusty. Zkusil jsem si tedy zjistit, co je co, ale na české wikipedii jsem se nic nedozvěděl a když jsem nechal najít na internetu pojem kreveta, tak se mi jako první odkaz objevil článek s titulkem *ABECEDA SEXU: sexuální polohy - Kreveta*, na který jsem se neodvážil kliknout, ale obávám se, že bych se tam stejně nedozvěděl nic o mořských potvorch. Jako čtvrtý je titlek *Letící kreveta měla zabítet - www.lidovky.cz*, pak si zkuste na internetu něco hledat.

Úterý 5. února

Teď jsem si vzpomněl, že když jsem se vracel v sobotu nahoru podle vodopádu, všiml jsem si jednoho pána, který v holínkách čistil řečiště potoka od svinstva. Nečinil tak ovšem z nějaké touhy po pořádku, nebo spíš jenom z nějaké touhy po pořádku, ale proto, že na břehu měl připravený foťák s dlouhým objektivem, připravený k záběru a zakrytý ručníkem, aby mu na něj zatím nestříkala voda. Zřejmě usoudil, že mu tam to svinstvo v záběru vadí.

Na Japonštině s námi tentokrát seděly ještě jedna Číňanka a jedna Vietnamka. O té Číňance, jmenovala se Šju, jsem si ale na první pohled myslel, že to musí být Japonka, protože má stejně připláclý nos a i tak byla oblečená. Chovala se navíc dost zakřiveně, mluvila tiše a ty pohledy kolem byly dost zvláštní, asi tak, jak byste si mysleli, že by se správná, konfuciánských tradicí dbalá, východní asiátka měla koukat. Měla tam ještě malého chlapečka a jednu starší dámu, která se o toho chlapečka starala, pokud zrovna nepil mléko. Ta Vietnamka se jmenovala Zoong a vypadala celkem sympaticky. Měla jenom trochu potíže s vyslovováním některých hlásek jako třeba *š*, asi je ve vietnamštině nemají.

Jamamoto sensei měl k závěru proslov o příchodu jara. Den před prvním jarním dnem, tedy právě minulou sobotu, nazývají *setsubun*, ale doslovně to znamená prostě změna období. Prý mají takový zvyk, že zahánějí házením fazolí temného ducha, aby je nechal celý rok na pokoji. Toho temného ducha většinou hraje v rodině tatínek. Potom musí každý sníst tolik fazolí, kolik je jim let, pokud tak učiní, budou celý rok zdraví. Teď mi teprve došlo, proč když jsem si v sobotu kupoval v obchodě k večeři krabičku suši, byl na tom přidělaný právě balíček takových, asi pražených, fazolí, jestli jich tam ale bylo právě, ehm, no vy víte kolik, to bohužel nevím. Ještě u toho házení fazolí říkají nějakou průpovědku, kterou si ale nepamatuji. Dneska jsme tedy taky dostali takový balíček fazolí, ale zase jsem je nepočítal, stejně už je pozdě. Jenom se divím, že v Sapporu si tradiční výstavku sněhových soch schovávají až na jaro, když jim to zrovna letos taje a sníh na ně museli svážet z celého Hokkaida.

Josef se pak ještě ptal na to, jak se řekne japonsky *děkuji vám za pozornost*, protože prý bude mít v pátek kdesi v Hirošimě nezajímavou přednášku, tak aby ji na závěr nebo na začátek ostatním zpeřil. Divil jsem se, že bude říkat nezajímavou přednášku, ale prý je činí nezajímavé ze zásady, tak nevím.

Ve zprávách už zase řešili výroky místního ministra zdravotnictví, ten totiž před několika, spíš víc, dny pronesl něco jako *že ženy jsou jen stroje na rození dětí*. Už se za to i veřejně omluvil, ale i tak se to opozici stále nelíbí a chce aby odstoupil, ne že by to nějak vládě škodilo, tady si ke skutečnému vládnutí stačí už asi padesát let jedna strana. A premiér považoval tu omluvu za dostatečnou. Včera nebo dneska to, zdá se, ten ministr ještě vylepšil, když řekl, že by bylo správné, aby všichni mladí lidé by měli toužit mít dvě a více dětí a vláda by měla udělat všechno pro to, aby jim pomohla naplnit jejich sny. Ačkoli nechápu, co na téhle poznámce bylo špatného, možná se něco ztratilo v překladu do angličtiny a pak v mém překladu do češtiny. Některé osoby to ale podle komentářů nejspíš pochopily tak, že pan ministr nepovažuje rodiny s méně než dvěma dětmi za správné. Opozice kvůli těm výrokům dokonce hodlá bojkotovat hovory o rozpočtu. Že se vůbec nad podobnými řeči pozastavují, u nás si můžou politici říkat co chtějí a že by to někomu vážně vadilo, nebo nedejbože že by kvůli tomu chtěl někdo něco bojkotovat, se mi nezdá, divil bych se vůbec, kdyby se dotyčná osoba, která se těch výroků dopustila, vůbec omluvila.

Středa 6. února

Ti místní studenti mají zítřek jako termín pro odevzdání diplomek, a tak mají oni i Hiraishi celkem napilno, Hiraishi i proto, že po nich musí kontrolovat abstrakty. Diplomky píšou v japonštině, zvláštní tedy je, že asi i ti Číňani, na to se budu muset ještě zeptat. Na každý pád k tomu musí dodat anglicky psaný abstrakt, což jim asi trochu činí problémy.

Ty keře, co tu celou zimu kvetou, jsou kamélie, dnes jsem si toho teprve všiml na cedulce u jednoho z nich, u stromů a keřů okolo jsou totiž cedulky, oč jde, latinské názvy jsou našťastí latinkou, ačkoli nejsou všude. Některé stejně asi ani nemají český ekvivalent, jako třeba strom uprostřed, který má uříznutý vršek kmene, ten se latinsky jmenuje *Castanopsis cuspidata Schottky*, pokud vám to něco řekne. Mám pocit, že by to mohlo být to obrovské, co bylo v Kanazawě před starým prefekturálním úřadem, mám to i na jedné fotce, ale nevím, co je to za strom, budu se tam muset ještě podívat na cedulku. O víkendu má být v Kanazawě nějaký festival jídla či co, na což se prostě musím jet podívat, tak k tomu bude vhodná příležitost. Dnešek byl zase tak slunečný a teplý, že stálo zato kouknout se venku po takovýchle věcech. Jeden strom vypadá, že už už rozkvetne nebo se olistí, u toho ale zrovna čitelná cedulka chybí.

Čtvrtek 7. února

Tak i Tang, což je ten čínský Hiraishiho student píše diplomku japonsky, protože mu to prý jde lépe než anglicky. Na obědě jsem se potkal s Tobiášem, tím jeho japonským kolegou a Josefem, který zrovna odjíždí do Hirošimy, ale nemá ani ponětí, jak kudy jede, protože to za něj vymýšlel někdo jiný. Ještěže aspoň ví, že tam jede vlakem. Ten Tobiášův japonský kolega se učí německy, a tak jsem jim občas nerozuměl. Prý se tady všichni na střední škole kromě angličtiny učí ještě jeden jazyk, většinou si vyberou celkem pochopitelně čínštinu. Ještě jsme pak byli na kafi vedle v kavárně, místo kafe, na které jsem samozřejmě neměl chuť, jsem si dal teplé mléko, překvapuje mne, že se vůbec něco takového prodává. Přes medvědy a opice jsme se dostali k japonským čertům. Kupodivu prý mají rohy, ale prý nemají místo jedné nohy koňské kopyto jako u nás a když jsme se ptali na ocas, začal ten Japonec říkat, že chodí obvykle do něčeho oblečení, prý je můžete spatřit v přírodě u horkých pramenů, proto se taková místa občas jmenují *Jigoku-dani*, čili pekelné údolí, znám nejméně dvě taková místa, ačkoli jsem zatím byl jenom na jednom. A když hřmí, tak to se ti čerti v horách perou. Tak vida, tady se perou a u nás žení.

Dneska jsem si doplnil databázi a zjistil, že jsem tady už vyfotil čtyřista padesát fotek, jenom z Kanazawy jich mám sedmdesát šest a z Kjóta dokonce sto padesát, a to ještě nejsou doufám všechny, určitě vás to potěší. Stejně jako to, že děti na

Okinawě dnes dostali od nějaké spřátelené školy na Hokkaidu spoustu sněhu, s nímž si pak hráli pod rozkvétajícími sakurami.

Pátek 8. února

Tak všem Hiraishiho studentům, kteří chtěli skončit, myslím, že jsou tři, se úspěšně podařilo odevzdat diplomky. Obhajoby mají kupodivu už zítra a v pondělí, kdy je mimochodem zase nějaký svátek. Obhajoby tu podle všeho nebývají neúspěšné. Hiraishi říkal, že se radši vedoucí diplomek snaží, aby výsledek prošel bez problémů. Také říkal, že by to přece těm studentům nemohl udělat, dát jim špatný posudek, protože na tom, jak obhájí diplomku, může záviset i to, jaké získají zaměstnání. O tom se pak ještě při obědě bavíme. Zajímavé je, že počet uchazečů o studium informatiky a výpočetní techniky vůbec, klesá. Podle všeho na rozdíl od nás nejsou zde, oproti zbytku společnosti, programátoři a lidé z IT zase tak dobře placeni, zvláště vzhledem k tomu, jak obtížné je to studium. Ptal jsem se, kdo je tu tedy, kromě zaměstnanců bank, pochopitelně, dobře placen. Prý snad lékaři, což je celkem populární povolání. Nejpopulárnější je ale asi být úředníkem, protože ten má nejspíš nejlepší poměr namáhavosti k výdělku. Hiraishiho bratr prý pracuje v bance a bere dvakrát tolik, co on, což se celkem dalo čekat.

Ani jeden z těch Hiraishiho studentů se nerozhodl pokračovat a všichni odcházejí do nějaké firmy. Když tu firmy nabírají nové zaměstnance, tak zatímco dřív je zajímavé, jakou školu vystudovali, výběr školy tedy byl vždy velmi důležitý, dnes se to trochu mění a firmy dělají s uchazeči skupinový pohovor, přičemž je zajímavá hlavně to, jak tito zapadnou do kolektivu, ačkoli i odborné znalosti jistě hrají svou roli. Na důkaz klesajícího zájmu o technické obory bych zmínil, že místo těch tří studentů sem snad v květnu přijde jeden nový.

Do schránky mi zase přišlo v japonštině, o čem nemám ponětí, co to má být, podle obrázků to bude něco ze zdravotnictví a podle loga nejspíš od úřadu Nomí, ale kdo ví. Nedávno mi taky něco přišlo v obálce od JAISTu a nebyl to účet, protože ten už poznám, ještě že ta čísla se naučili psát arabsky, jinak bych ani nevěděl, kolik jim mám platit. Ne že bych si chtěl stěžovat, ale aspoň v kanceláři JAISTu by mohli vědět, že většina osob tady v tom guesthousu jsou cizinci a ačkoli většina z nich jsou Číňani, někteří se přece jen v kanji neorientují. No, jestli na to nezapomenu, tak si to možná vezmu v úterý do kanceláře, aby mi to Hiraishi přeložil.

Sobota 9. února

Slavnost jídla, nebo co to mělo být, byla sice zajímavá, ale zase ne až tak přehnaně. Většinu jídla stejně tvořily různé věci pečené na špejli, z nichž jsem si dal pár mořských potvor, vlastně ani nevím, co to bylo. Dopoledne přišlo, a tak park v centru, kde se to odehrávalo, byl dost rozbahněný, čemuž sice trochu pomohly koberce natažené na cestíčkách, ale i tak jsem si zablátil boty. Za zmínku stojí, že koše tu měli na tříděný odpad, tak ten plast aspoň snad nepřišel úplně vniveč. Dokonce jsem si všiml jedné osoby, jak takovým dlouhým chňapátkem předávala věci ze špatného koše do správného.

Kromě stánků s jídlem a stanů se stoly zde bylo i pódium a před ním řada židliček. Nejprve tam někdo zpíval, pak tam přišli tři cvičitelé aerobiku, nebo něčeho podobného, kluk a dvě holky. Bylo to hrozně zajímavé, začali totiž předvádět aerobik, a to dokonce s vysvětlováním. Postupně teda vysvětlili několik cviků, které pak na hudbu provozovali. Zajímavé bylo, že se toho chytla reprezentativní část přihlízejících a, světe div se, i mužů. Dáma v lodičkách, či stařík, kterému se na krku klátí foťák připevněný na stativu, kroutící se na hudbu, to je cosi, co se jen tak nevidí. I další se přidávali, a to celkem spontánně. A nikdo z nich nebyl opilý. Připadalo mi to celkem sympatické. Hádám, že u nás by tou dobou, asi ve tři odpoledne, bylo kolem několik opilců, na hudbu by začaly cvičit děti a v lepším případě několik opilců, na které by se ostatní dívali s despektem a jejich známí by se za ně začali stydět. Ačkoli, nikdo by si nikoho takového u nás na pódium asi nezval.

Moc jsem toho teď nesnědl taky proto, že jsem ráno běhal a pak jsem to nevydržel a šel ještě v JAISTu na oběd, i když jsem si toho tolik nedal. Přece jen už jsem si odvykl toho za den moc sníst. To jsem totiž nakonec usoudil, že to vůbec nejzdravější na místní stravě nejsou asi ani tak suroviny nebo zpracování, jako to, že mají přiměřeně malé porce, tak akorát, aby se člověk najedl a nebyl přejedený. Ze začátku jsem vlastně měl pár týdnů po obědě hlad, ale pak se to srovnalo a je to přece jen rozdíl, protože obvykle, když jsem byl na obědě na Malé Straně na fakultě, tak jsem pak nejméně dvě hodiny nebyl schopen myslet, ale jenom trávit a nejmýš podřimovat. Tady je ta regenerace po obědě o dost rychlejší.

Ty stromy před starým prefekturálním úřadem je asi skutečně *Castanopsis cuspidata*, protože je u něj napsáno mimo jiné *pasania*, což snad znamená totéž. Ta fotka, co s nimi mám (103/10) ale není moc dobrá, ještě si to budu muset vyfotit jednou. Taky se mi podařilo koupit si jedno dvdčko s japonským filmem, vybíráním jsem strávil hrozně dlouho, ono jen než člověk vykuká, aby to mělo anglické titulky, něco zabere, ale na to, že jsem netušil, co vlastně kupuji, to dopadlo docela dobře. *Doppelganger* se to jmenuje, ale u nás to asi není vůbec známé, protože na csfd k tomu nejsou žádné komentáře. To už jsem dřív neodolal a koupil si tady Zatoichiho, docela mne překvapilo, že Japonsko je v úplně jiném dvdčkovém regionu než zbytek Asie, zato ve stejném, jako je Evropa, což je pro mne samozřejmě dobře.

Pondělí 12. února

Jak už jsem napsal, včera byl svátek, a tak je dnes volno. Tenhle svátek se jmenuje *kenkoku kinen-no-bi*, čili *Den založení státu*. Datum nebylo vybráno náhodně, právě 11. února roku 660 před Kristem císař Jimmu založil japonské císařství. Od něj svůj původ odvozuje celý císařský rod. Ačkoli tuhle historiku oslavovali Japonci dlouho, státním svátkem se stal 11. únor až roku

1873, za *Meiji* éry, kdy se císaři opět stali faktickými vládci země. Tehdy také zaměnili Japonci svůj lunosolární kalendář za gregoriánský. Přesné datum pak odvodili japonští školastici z jedné staré knížky, která se jmenuje *Nihon Shoki*, což znamená *Kronika Japonska*. Je to prý druhá nejstarší knížka v Japonsku a byla dokončena roku 720. Ta nejstarší se prý jmenuje *Kojiky* nebo taky *Furukotofumi*, neboli *Zápisky starých událostí.*, ta byla dokončena roku 620. Je vidět, že japonská kultura měla péče jen za tou čínskou zpoždění. Vzhledem k tomu, že nikde jinde, než právě v *Nihon Shoki* se o císaři Jimmu nedočtete, dalo by se jej považovat za takového praotce Japonce. Před válkou byl tenhle svátek dost oslavovaný, ale po válce byl zrušen, poněvadž byl asi dost nacionalistický, v roce 1966 si ho sice zavedli zpět, ale ve skutečnosti ho nikdo moc neslaví.

Už minulý týden ve zprávách jsem si všiml, že nejen v Toyamě se snaží znovuoživit městské centrum, když zjistili že všichni radši jezdí do super hyper okolo města a v centru začíná být mrtvo. V rámci toho posilují městskou hromadnou dopravu, kvůli čemuž zavedli i takový program, že vrátí-li občan řidičák, dostane na oplátku zdarma lístky na MHD (nevím ale kolik). Přišlo mi to docela zajímavé.

Úterý 13. února

わたしは 8じはんおきました。あさごはんはいつもパンとはちみつとヨーグルトです。ほうじ茶のみました。それからじむしょえあるいていきました。12じ20分にジャイストのしょくどうでひるごはんおたべました。それからジャイストのみせでチョコレートおきました。それからジャイストのとしょかんでえいごの「THE JAPAN TIMES」しんぶんおよみました。としょかんでトビアスさんにあいました。じむしょでお茶のみました。3じ15分から4じ45分まできょうしつで日本ごおべんきょうしました。やまもとせんせいとポニさんとヨセフさんとゾウグさんとべんきょうしました。それからはしりました。5じはんうちにうちえかえりました。7じにばんごはんたべました。いまこのにつきおかきます。きのうのばんにアメリカのえいがカサブランカおみました。すきじゃありません。こんばんにイギリスの『THE THIRD MAN』えいがおみます。わたしは日本ごおすぎですでもりゅうしとかたかなおすぎじゃありません。あなたも日本ごおすぎですか。

Středa 14. února

Někteří v tom vidí diskriminaci, ale podle mne z nich mluví bohapustá závist: *English school condemned for recruiting only blondes.*

Poslední dobou vyšlo několik zajímavých článků o jakuze, pro začátek doporučuji *From rackets to real estate, yakuza multifaceted* pro základní přehled. V Tokiu po sobě totiž dva velké gangy nedávno střílely, bylo to i ve zprávách. Nicméně jejich zástupci se potkali v Tokiu a uzavřely opět příměří *Yakuza rivals meet in Tokyo, strike a truce*. Jistě vás bude zajímat, že poprvé od roku 1958 přesáhl počet těch členů jakuzy, kteří se věnují své práci jen na částečný úvazek, přesáhl počet těch, kteří se své práci věnují na plný úvazek. Zajímají-li vás přesná čísla, věřím, že článek *Part-time mobsters now outnumber career hoods* vaši zvědavost naplní.

Sobota 17. února

Dneska jsem se po proběhnutí vydal do Kanazawy zkusit si koupit jeden kabel k počítači. Našel jsem si před tím na internetu obchod, kde by ho mohli mít, když jsem se totiž naučil psát na počítači ty jejich znaky, což je nadobycí snadné, už jsem schopen občas něco i na internetu najít. Zrovna tenhle kabel tam ale zrovna neměli, což jsem se nedomluvil od obsluhy, protože ta pochopitelně na anglické věty koukala jako puk, ale z toho, že příslušný hák byl prázdný a obsluha u něj vrtěla hlavou. Už jsem si ale rozmyslel větu, bohužel pozdě, která se mi příště bude v podobných případech hodit, totiž:

がっこうで えいごおべんきょしませんでしたか¹

Aspoň jsem se teda prošel po Kanazawě, viděl jsem i jeden kostel, zázrak architektury to teda fakt nebyl. A taky jsem asi nezmiňoval vysoké budovy bez oken, v nichž se ukrývá parkoviště, zřejmě je tam výtah, který ta auta tahá do pater. Cestou zpátky jsem ve vlaku potkal Josefa, který jel z hodiny Japonštiny. Koupil si ještě pomocnou knížku k té učebnici, ve které je popsána gramatika a přeložené japonské věty do angličtiny. Už u JAISTu se dostaneme ke zprávám, vypadá to, že třeba BBC nebo ty satelitní NHK kanály jsou zvláštností tohoto guesthousu, protože Josef je na pokoji nemá.

Neděle 18. února

¹Už jsem taky slavně zvířel nad \TeX em, když se mi podařilo jej přesvědčit, že na hiraganu, kanji či katakanu nemá hrát mrtvého brouka, ale sázet. Pravda je, že jsem kvůli tomu musel přejít na $X_{\text{L}}\text{M}\text{E}\text{X}$, který si poradí s normálními unicodovými fonty, ale pro změnu si aspoň na první pohled neporadí s normálními \TeX ovými fonty, a tak jsem musel změnit titulní stránku, mimo to má poněkud zvláštní přístup k dělení slov, totiž dělá je a nevíšiml jsem si chyb, ale při tom by neměl. No, ale ještě že ten $X_{\text{L}}\text{M}\text{E}\text{X}$ existuje, protože přístup k fontům mě u \TeX u, potažmo $\text{L}\text{A}\text{T}\text{E}\text{X}$ u, vždycky přišel dost neohraný a protivný, tak se snad blýská na lepší časy, když tento názor nemám jenom já. No, i tak jsem nad tím pochopitelně strávil mnoho hodin. Hmm, a i tak to není zdaleka ideální, protože tu japonštinu prostě neumí lámat. Kdybych nebyl tak závislý na Vim, nevím, jestli bych se radši na EX i jeho nadstavby nevykašlal, protože mě s těmi fonty a vůbec přístupem k různým jazykům štve. Sice vím, že tam jde udělat všechno, ale proč to ještě nemůže jít jednoduše nebo aspoň použitelně? Jenže co čekat, když Knuth je nakonec jenom Američan, tedy nekulturní barbar. A to ještě prohlásil EX za dokonalý a jeho vývoj ukončil, což už je mi zvlášť nepochopitelné.

Dneska zase pořádal ten svaz zahraničního přátelství z Tatsunokuchi nějaké setkání s cizinci. V jedenáct čtyřicet nás naložili do auta, když jsem přišel k zastávce, už v něm seděl Josef, Radvan² a ta čínská slečna, co se s ní takhle v autě potkávám pokaždé, ale auto je dost dlouhé, takže má ještě třetí řadu sedaček, takže vlastně ani nakonec není plné. Tentokrát jedeme do Neagari³ do nějaké komunitní budovy Nomi-shi, teď mne napadá, že to možná byla škola, ačkoli zase mi to tak nepřipadalo, konečně, je to asi jedno. Je to docela daleko, až za dálnicí do Kanazawy.

Uvnitř nám dají už připravené placky se jmény a krabičku zeleného čaje s brčkem. Potom přejdeme do další místnosti v patře, kde dostaneme další štítek se jménem, tentokrát lepící. Už je tady docela hodně lidí, jednak z JAISTu, které aspoň podle tváří poznávám, jednak je tu pár školních dětí v uniformách a jednak jsou tu i dospělí členové toho spolku a a asi i rodiče těch dětí. Dostali jsme i nějaký papír s popisem tohoto domu v japonštině. Na stěně místnosti s tabulí naproti dveřím, jsou nalepeny vlajky států, odkud zřejmě přišli účastníci, tedy i naše, kromě toho je tam kanadská, německá, rumunská, srílanská, vietnamská, čínská, jihokorejská a pochopitelně japonská. Kromě vlajek na stěně visí i mapa světa, program akce v japonštině, takže pro mě bude všechno překvapením, a vedle i tabulka zřejmě určená pro počítání bodů z nějaké hry. Toto se po chvíli potvrzuje i tím, že dostaneme každý bombónek, jehož barva určuje i zařazení do týmu. Stoly jsou sražené u stěn, kolem nich jsou u stěn i židle.

Než se začne něco dít, chvíli to trvá, chvíli se s Josefem bavíme s nějakým pánem, který je asi předsedou nebo místopředsedou toho spolku, protože pak má úvodní projev. Ptá se nás, odkud jsme a kde teď bydlíme. Ukazuje se, že Josef nemůže na té koleji zůstat celé dva roky, které tu má být, protože nejdelší možná smlouva na pobyt na koleji pro nestudenta je jen na rok, pak si bude muset hledat ubytování jinde. Důvod toho pravidla mi není úplně jasný. Pak sedíme na židlích, po chvíli se k nám přidá místní mladík Masaši, který hledal, mávaje v ruce oranžovým bombónkem, někoho, kdo je z jeho týmu, což jsem byl třeba já. Josef pak za chvíli odchází zase s někým z jeho týmu. Masaši se ukazuje jako sympatický člověk, který navíc strávil bakalářské studium na vysoké škole ve Vermontu, a tak umí dobře anglicky, což je nepopiratelná výhoda, protože japonských slov jsem si s ním mohl ze začátku vyměnit opravdu jen málo. Pracuje tady v nějaké místní firmě na výrobu počítačových monitorů, kde dělá webové stránky. Rád fotografuje, spojuje nás nenaplněné přání vyfotit si zahradu Kenroku-en v záplavě sněhu. No, on má přece jen větší šance je naplnit. Kromě toho rád jezdí na snowboardu v prašanu, což se mu tady v okolí letos taky nemohlo moc podařit. Vermont je prý ten stát, co jsou v něm každoročně sněhové bouře, a tak si tam zimy užil. Taky bych se tam někdy vydal, to musí být tak krásné, strávit zimu někde, kde je aspoň půl roku pořád pod nulou a hromady sněhu, škoda, že JAIST není na Hokkaidu, člověk prostě nemůže chtít všechno.

Po úvodním projevu pak předstoupí ta školní mládež a popořadě o něčem mluví, pochopitelně japonsky, takže se mohu opět jen dohadovat, ale podle toho, co pak naznačoval Masaši a podle toho, že jsem zaregistroval slova jako *Kanada*, *kara*, a *kímašta*, zdá se, že každý řekl něco o některé zemi, nejvíc o Kanadě. Možná ale taky mluvili o tom, v jaké zemi v nedávné době byli, protože Arina, která byla potom se mnou také v týmu, skutečně v Kanadě byla, k čemuž se ještě dostanu. Ty děti mimochodem studují nižší střední školu, což je něco jako náš druhý stupeň, může jim tedy být tak okolo čtrnácti. Vypadají hrozně vystresovaně, zvláště ty holky mají dost nepřítomný výraz.

Po tomto projevu následuje hra, která je poněkud složitější variací na téma *škatulata, škatulata hejbejte se*. Základní pozice je stejná, hráči sedí dokola na židlích až na jednoho, který stojí ve středu kruhu. První zesložení spočívá v tom, že osoba, která nemá židli zvolá vždy název nejméně jednoho z druhů ovoce, který je vzájemně jednoznačně přiřazen k určitému týmu, náš je banánový. Členové týmu, jehož ovocný název zazněl ve zvolání pak musí vstát a najít si jiné židle, jež jsou ve vzdálenosti alespoň dvě od těch, na nichž dosud seděli. Pokud osoba uprostřed zvolá *ovocný koš*, pak se jedná o základní verzi hry *škatulata, škatulata, hejbejte se*. Po chvíli dojde k další modifikaci, totiž po dvojicích vedle sebe se chytíme za ruce, pak si musí místa hledat celé dvojice při zaznění ovoce alespoň jednoho člena dvojice nebo při ovocném koši. Později dojde k dalšímu přerozdělení dokonce do trojic. Těm bystřejším z vás jistě neušlo, že v takovém případě to nemůže vždycky vyjít a občas nutně zbydou díry o velikosti jedné židle, či dvou v případě trojic. To se potom šoupe a když jsou dvě částečně usazené elementární jednotky, stíhají si mezi sebou, jakým směrem se bude šoupat.

Po tomto následuje další mluvení o zemích, tentokrát ze strany nás, cizinců, vzhledem k tomu, že všichni moji předřečníci zase mluvili japonsky, tak netuším, o čem se čeká, že budu mluvit, ještěže to mohu říkat anglicky s tím, že to po mně pak Bonnie přeloží, ale stejně toho moc neřeknu, většina z přítomných má stejně sotva matné povědomí o tom, kde je naše země⁴. Nakonec se mne aspoň Bonnie zeptá, když po ní pořád tázavě koukám v naději, že mi poradí, co bych měl ještě říct, jestli jsem se setkal po příjezdu do Japonska s nějakými problémy, ale protože si nevzpomínám na žádné, které by stály za řeč⁵, tak řeknu že ne, doufám, že jsem tím auditorium nepobouřil. Josef mluví po mně, jeho projev byl ještě kratší než můj, ale zato byl v japonštině.

Po tomhle se odehrávají další hry, kvůli kterým visí u tabule ta tabulka⁶. První hrou je to, že týmy stojí v řadách. Před

²To je post-doc z Rumunska, už jsem se o něm zmiňoval.

³Aspoň doufám, že jsem si to zapamatoval správně.

⁴A o tom, že tu zrovna byl na návštěvě pobyl náš pan prezident asi nemá nikdo z nich ani ponětí, protože ani nemají, odkud by se o tom dozvěděli, snad až na stránky naší ambasády. Ačkoli je to možná takhle lepší, protože jinak by si nás mohli zařadit mezi ty země, které nejsou ani schopny svého prezidenta vybavit funkčním letadlem, což asi není dobrá vizitka.

⁵Ačkoli, budu-li tohle všechno po sobě kdy číst, možná změním názor, protože jsem už od začátku nepochybně hodně zapomněl.

⁶Napadá mne vůbec, že bych mohl po návratu sepsat pojednání s názvem *Japonské hry určené pro setkání s cizinci*, jako bonus bych přidal zmínku o klubu hry na schovávanou studentů univerzity Waseda v Tokiju. Ti se své vášni oddávají věru náruživě, v současnosti má klub asi sto osmdesát členů, zájemců však bylo více. Do klubu je totiž možné vstoupit jen po úspěšném složení přijímacího řízení, jež má psanou i praktickou formu. V rámci psané formy je nutné spisovat odpovědi na otázky typu, *kolik je ve formuláři přijímací zkoušky tokijské univerzity čínských znaků pro ukrytí se?* Případně sepsat esej popisující, jak by vypadalo zničující peklo. Mezi událostmi klubu pak nejobtížnějšími je *válka*, při níž se musí členové klubu schovávat po celý měsíc, a to neustále kromě středy, kdy má klub pracovní schůzku.

prvního v řadě je položen novinový dvoulist s velkým vystřihnutým otvorem. Postupně a co nejrychleji se jím pak musí všichni protáhnout. Další hrou je tradiční házení míčků do koše a na závěr obřadně popořadě židli s badmintonovou pálkou, na níž jsou tři badmintonové míčky, což je proti pingpongové verzi poněkud odlehčené.

Na těch hráčích mne, přiznávám se, fascinuje hlavně to, že se jich účastní všichni nezávisle na věku, jednomu pánovi je už sedmdesát osm, či možném společenském postavení a hlavně, že je to všechny baví a že jim to nepřipadá nějakým způsobem zvláštní. Fascinuje kladně, nutno dodat pro přesnost. U nás by se podle mne v jakékoli skupině našly osoby, které by se tvářily nafrněně nebo jako že je to pod jejich úroveň. Je samozřejmě fakt, že přinejmenším ti Japonci vědí, do čeho v tomto případě jdou, takže se zde nutně objeví typy, kterým je tento způsob zábavy nějakým způsobem blížký, nicméně si nemyslím, že by to tak bylo. Jednak tak soudím podle toho, jak se celkem náhodný vzorek populace minulou sobotu choval, když se na pódium v prostředí Kanazawy dostali aerobicoví instruktoři. A taky tento spolek není spolkem hraní podobných her jako je klub hry na schovávanou studentů univerzity Waseda, ale svaz mezinárodního přátelství, čemuž se lidé věnují z jiných důvodů než kvůli hrám. Taky je sympatické, že ty hry se hrají pro hry samotné a že pokud někdo vyhraje nebo prohraje, vlastně to není důležité.

No, zase jsme nevyhráli, ale tentokrát aspoň nejsme poslední. Krabici bonbónů pak dostanou všechny skupiny bez rozdílu. Potom se přitáhnou stoly do místnosti, kolem nichž se po těch týmech se po těch týmech sesedneme a bavíme. Z cizinců je u tohoto stolu kromě jen Číňanka Rinda a Bonnie. Ti Japonci nejprve chtějí vědět, jak je to v čínštině a češtině s oslovováním místo jejich *san* a jestli nám nepřipadá divné, když nás tu oslovují příjmením. Bonnie se marně snažila vyslovit slovo *slečna*, ale sotva se přiblížila. A vůbec jak je to s oslovováním mezi kamarády a tak. Zdá se, že tady to *san* vypouštějí jen opravdu si blízké osoby. Jenom mám ještě v úterý v úmyslu se zeptat, jak se oslovují třeba malé děti ve škole, protože to mi teď vrtá hlavou. Dětem se totiž místo *san* přidává *čan*, tak nevím, jestli si tak pak ty děti říkají vzájemně taky.

Ariny se ptají, co jí se zdálo divné, když byla v Kanadě, prý to, že tam mají záchod spolu s koupelnou v jedné místnosti. Tak se hned ptají, jak je to v Číně a u nás. Potom se začnou vyptávat na to, jak je to u nás a v Číně s přezdívkami. Ačkoli už jsem si všiml, že přinejmenším tady slovo *nickname* není přezdívka jako u nás, ale libovolný konkrétní způsob oslovování konkrétního člověka, který se neshoduje s formální podobou jeho jména. Rinda je schopna je uspokojit lépe, pro svého malého syna má několik přezdívek, z nichž opravdu roztomilá mi přišlo *malé prasátko*, což však nevzniklo ze způsobu chování, ale proto, že se narodil v roce prasete. To už teda nemůže být tak malý, protože další rok prasete je zrovna letos, lunárně začal tuším zrovna dneska nebo včera. No, nakonec se tomu uragánovi nevyhnu, jenom ho rovnou Bonnie, která musí všechny naše projevy překládat do japonštiny a zpětně nám do angličtiny, Rinda také neumí japonsky, řeknu anglicky, ale asi se špatnou výslovností, protože mi nerozumí a myslí si, že je to česky. Tak jí to musím nakonec napsat na papírek. Opět to udělá dojem. Masaši se mne taky mimochodem udiveně ptal, jestli jsem se opravdu s žádnými problémy tady v Japonsku nesetkal, třeba s jazykovou bariérou a tak. Zase říkám, že ne, protože konečně když člověk jede do ciziny, nemůže přece čekat, že tam budou mluvit česky. Tak by jsem si neměl myslet, že je to problém.

Výstupem těchto hovorů je popsán předem připravený papír elipsovitého tvaru, na kterém jsou naše přezdívky sepsané po čínském vzoru, teda tak, jak je obvyklé komolit jména tam, odkud pochází Rinda. Jde prostě o to, že se jméno v půlce ukončí a místo zbytku se řekne *čan*. Působí to na mne ze shora uvedených důvodů dost dětsky, ačkoli to pochází z čínštiny a ne japonštiny. O čem mluví ostatní týmy, netuším, jenom u jednoho jsme se dozvěděli, že o jídle. Mluvily za ně ty děti, samozřejmě japonsky. U nás ale byla jen Arina, a tak jsme tam šli všichni. To pak každý řekne tu svou přezdívku, zvlášť na Radvana, jak se pak zdá, ten strašlivý uragán silně zapůsobil.

Papíry jsou pak sice ještě vyvěšeny na stěnu vedle dveří, ale to už se stejně končí. I na závěr má nějaký činovník spolku projev, možná to byl týž, co na začátku, už si to nepamatuji. Zase výhradně japonsky, až na populární anglickou frázi *think globally, act locally*, kterou jsem si z toho tedy jako jedinou odnesl. Pak už zase jedeme zpět, v autě se opět odehrává konverzace, protože paní, která nás vezla sem a veze i zpět, je dost ukecaná. Josef se fakt japonsky snaží, ale je fakt, že kdybych tu měl být dva roky, tak bych se taky asi učil usilovněji. Nicméně i tak paní řidička vyjadřuje naději, že příště už jistě budu místo angličtiny mluvit japonsky. Nemůžu si prostě pomoci, ale čím dál víc mi připadá, že průměrný Japonce nepovažuje ani tak za svou chybu to, že se nedomluví žádnou cizí řečí, spíš považuje za chybu cizince, že on se nedomluví japonsky. Vysvětlovalo by to mnohé a má to nesporně svou logiku. Osobně si také myslím, že kdyby se každý člověk na světě naučil česky, bude to pro každého znamenat naučit se jen jednu řeč navíc, zatímco kdybych se já měl domluvit s každým člověkem na světě, musel bych se naučit tolik řečí, že by mi z toho praskla hlava. Konečně mnohé Američany vůbec překvapuje, že na světě lidé mluví i jinými řečmi než anglicky a že někteří lidé ani anglicky nemluví.

Po vystoupení z auta se ještě chvíli bavíme s Josefem a Radvanem, protože mne zaujalo, že Radvan, přestože tu už je rok a dva měsíce, stále bydlí na koleji. Podle jeho vysvětlení je to tím, že na začátku tu měl být tři měsíce, pak se to prodloužilo na rok do konce tohoto března a na konec že tu bude ještě nejméně další rok. Josefovi dodalo optimismu to, že to vypadá, že se Radvan už japonsky docela dobře domluví, protože Josef má prý teď poněkud demotivační období z toho, že pořád ničemu nerozumí.

V pokoji se jen otočím a jdu naplnit to, co jsem říkal v autě cestou z JAISTu, tedy že *まいにちようび およぎます*. Jo, to se mi nikam nevešlo, že podle toho, co jsme se všichni v úterý dozvěděli, Bonnie nedávno absolvovala nějakou zkoušku z japonštiny třetího stupně, což je snad ten nejvyšší, tak to je jen taková jistě dobrá zpráva na závěr dnešního zápisu.

Úterý 20. února

Tohle je celkem zajímavý komentář: Knocked back in Beijing Pro upřesnění, to *abductee issue* je tady fakt *issue*, přinejmenším

čtyři dny v týdnu je o tom ve zprávách aspoň zmínka, většinou je to fakt dojemné a často se tam objevují rodiče hlavně Megumi, kvůli které se pokouší hádat Japonsko se Severní Koreou. Pokouší proto, že to vypadá, že se Japonsko sice snaží z toho udělat mezinárodní problém, ale mimo Japonsko to asi nikoho nezajímá, a tak z toho mají jenom vnitřní problém. Ten článek to docela zajímavě popisuje. No, ačkoli, ještě to zajímá jednoho asi amerického folkového zpěváka, o němž jsem před tím nikdy neslyšel a který složil pro Megumi písničku, nedávno ji veřejně uvedl spolu s tiskovou konferencí, kde vysvětlil, proč tu písničku složil a tak, rodiče Megumi zase zaslzeli, fakt doják⁷.

Začínám si myslet, že máme děsně těžko vyslovitelný jazyk. Aspoň když se při té japonštině dostaneme k tomu, že většinou Jamamota zajímá, jak se něco řekne česky, německy, vietnamsky nebo čínsky (podle toho, kdo je zrovna po ruce), zdravě si mnou dodaná sousloví v nevyslovitelnosti pro Jamamota, Bonnie i Zoong konkurují s těmi vietnamskými, jako třeba dneska *na zdraví* nebo na závěr *učebnice*. Vietnamské pozdravy jsou asi snadné, ráno v poledne i večer říkají *čao*, jenom při přípitku říkají něco nevyslovitelného, co je ale trochu podobné čínské⁸ i japonské verzi, protože na začátku je *kam* (tady se při přípitku říká *kampai*). Zajímavé je, že si Jamamoto sensei některá slova, stejně jako naše data narození už dřív, zapisuje na papírek. Minule, když uváděl a oznamoval to, že Bonnie udělala tu důležitou zkoušku, zdravil v několika jazycích a asi měl ty pozdravy z podobného zdroje, když se dneska dozvěděl i český pozdrav, tak uvidíme, jestli ho někdy přistě taky využije.

Kromě toho se Jamamoto sensei vyptával, jak se ve všech zmíněných jazycích řekne *miluji tě* a Bonnie san se pořád ptal (v rámci modelových vět, pochopitelně), jakým jazykem píše milostný dopis a jestli už napsala milostný dopis a tak, poněvadž ona má asi nedlouho nějakého kluka a Jamamoto sensei z toho má prozvědu hroznou srandu. Zoong san prozvědu ve dvou modelových větách mluvila o svém manželovi, tak by mě docela zajímalo, jestli je fakt vdaná, nebo si jenom vymýšlela, poněvadž vypadá hrozně mladě. Jenže ony všechny tyhle asiátky vypadají pořád na čtrnáct, pak šlus, a najednou na padesát, takže těžko říct. Jinak teda vypadá, že je na místní poměry docela od rány na to, že je to holka. Jamamoto sensei byl ale dneska vůbec nějak odvázaný, skoro až pubertálně, na závěr Josef říkal, že příští týden nepřijde, poněvadž jede do Kjóta, vytáhli jsme z něj, že tam jede sice sám, ale vracet se nebude sám, z čehož Jamamoto sensei usoudil, že se bude vracet s přítelkyní a začal to tam vyvolávat na celou třídu. Přišlo mi v tu chvíli docela líto, i když to vyloženě nepopřel, ale spíš k tomu neměl moc příležitost. I kdyby to nakrásně byla pravda, tak mi připadá, že už nám přece není patnáct, abychom podobné věci vyvolávali po celé učebně, ale asi jiný kraj, jiný mrav.

Středa 21. února

Nalákán krásným slunečným a přes den i celkem teplým počasím, zeptal jsem se včera Hiraishiho, jestli se dá v JAISTu půjčit kolo. Dá, dneska jsme to šli vyřídit do kanceláře pro studentské záležitosti, kolo mi sice půjčili jenom na týden, ale pak se to dá asi zase na další týden prodloužit. Když Hiraishi ve výtahu říkal, že to možná bude *mountain bike* a když totéž tvrdila i slečna, která nám od něj dala klíček, přiznávám se, že jsem si začal v hlavě formovat jistou představu o tom, co asi tak čekat. Byl jsem proto trochu překvapen obrázkem, který se mi naskytl, řetěz i ozubená kolečka na zadním kole oranžová rzí, gumy bez vzorku, a to jsem ho radši zatím nezkoušel ani podrobněji nezkoumal. Aspoň, že je tu k dispozici pumpička. Ale z druhé strany za to nemusím nic platit a, podaří-li se mi někde koupit olej, třeba se na něm po okolí, kde jsou stejně cesty většinou rovinaté, podaří trochu projet, v sobotu to plánuji zkusit, tak doufám, že ho zpátky nebudu muset vodit nebo že cestou dolů z kopce, na kterém JAIST je, nezjistím, že nebrzdí. Budu si ho muset vyfotit a pak promítnout na turistáku, tam se to jistě shledá s kladnými ohlasy.

Sobota 24. února

Dneska se ochladilo a odpoledne přišly mraky, z nichž dokonce chvíli sněžilo, dopoledne jsem byl ještě běhat protože mi chyběly kilometry do týdenní normy, a tak se mi odpoledne ani nechtělo jít zkoušet to „kolo“.

Neděle 25. února

Zato dnes je krásně, sice je pořád zima, ale jinak jasno, tak akorát jít si trochu zaorientovat. Místo toho závodu, na který mě s sebou nechtěli ti kanazawští orientační běžci vzít, odehrává se dnes tréninkový závod. Už v týdnu mi Tubasa napsal, že si mě asi vyzvednou v půl desáté zase na křižovatce u JAISTu, jako když jsme jeli do Kjóta. Když jsem zase četl tu angličtinu v jeho mejlu, získal jsem podezření, že ty mejly nejdřív napíše japonsky a pak to projede google překladačem, má to totiž dost podobné výsledky.

Mají asi dvacet minut zpoždění, ještěže je hezky, a tak to čekání celkem nevadí. Tubasa v autě není, ve předu sedí dva kluci, které si nepamatuji, vzadu pak vedle mne sedí Hira san, kterou si pamatuji, protože slečny si prostě vždycky lépe pamatuji. V tom listopadovém zápisu jsem ji nazýval Jukiko, ale teď ji zase všichni nazývají Hira san, tak to bude asi příjmení. Cestou se dokonce odvážím zeptat japonsky, kam jedeme, odpověď je nějak komplikovaná, mám pocit, že ani ona to přesně neví, prý jedeme do nějakého *kóen*, čili parku. V Tsurugi zahrnou místo doleva ke Kanazawě doprava, na konci Tsurugi pak zastaví

⁷Někdy jsem si ale nevsíml, že by taky složil písničku každému Korejci padlému ve válce, případně těm Korejkám, které si Japonci za války unesli do vykřičených domů. Jenže na tom by jednak nevydělal a možná by ho sem pak ani nepustili.

⁸ale asi jenom mandarínské, kantonská zněla úplně jinak, nebo to možná bylo u jiného slova?

u obchodu, kde mi řekne Hira san *ohirugohan*⁹, dle čehož pochopím, že si jdeme koupit oběd, k čemuž si koupím krabičku suši a trochu zeleného čaje. Potom vyjedeme do parku kousek od svatyně Shirayamy, v tom parku už jsem byl, protože tudy vede ta pevná orientácká trasa, kterou jsem si proběhnul na podzim. Je ten park docela hezký, až tu všechno rozkvetne, musím se sem ještě vydat. Cestou sem mi přišlo, že nejel úplně optimálně, přesto, že má, jak je tu obvyklé, v palubní desce v autě zabudovanou obrazovku gpsky.

Nakonec jsou tu čtyři kluci, z nichž některé už jsem asi viděl, i když i se jménem si pamatuji jen Tubasu, a kromě Hira san ještě tři holky, o nichž už jsem taky dřív psal. Na kraji parkoviště jsou i záchody, a tak se máme kde převléknout. Pro začátek máme zahřívací kolečko podle mapy, na které je vytečkovaná přesná trasa, pak dostanu postupně dvě trasy, každé z těch tří koleček má reálně tak dva kilometry. To druhé je zábavnější, protože se dostane do lesa za potok, kde se mi orientuje dost obtížně, protože je to tam všechno zarostlé a vypadá to všude stejně. Ten park je na svahu kopce, a tak nejprve člověk vyšlape nahoru, pak je vrstevnicová rovinka a nakonec se běží s kopce. Na ostatní pak čekáme dost dlouho.

Mezitím mi Tubasa s jedním klukem, který taky zřejmě hlavně hlídá mapy a start, protože to asi stavěli, vysvětlí, co se bude dít dál. Musí to nakonec i demonstrovat, protože jim nestačí slova a japonský název mi nic neřekl, ani si ho už nepamatuji, ale šlo o *japanese joyfull orienteering game*. Základem byl skorelauf na dvacet minut po všech kontrolách na téhle straně potoka. Jeden běžec se však na trať nevydal s úmyslem sbírat kontroly, ale chytat běžce, koho dohonil a dotkl se ho, tak ten skončil s těmi body, co zrovna měl. Na můj návrh pak měl pomoci s honěním dalších osob. Vyhrál ten, kdo sebral nejvíc kontrol, razilo se do papírku. Nevím jenom, o kolik později se ten honící člověk vydal na trať. Kdo nestihl limit, odčítaly se mu po každých deseti vteřinách pár bodů. O to, kdo bude honit, se stříhá, všichni najednou, ale kupodivu to nezabere tolik času, jako je obvyklé u Škalouda při střížbě o postele. Chvilí jenom trvá, než se s nimi sesynchronizují, protože oni sice na začátku odpočítají do tří, ale pak už asi ukazují střídavě symboly, než to dopadne tak, že někdo vypadne. Prohraje to jeden kluk, který nás tedy má honit.

Osobně mi to přišlo hrozně snadné, za těch dvacet minut se dalo v pohodě oběhnout všechno, což se mi nepodařilo jenom o jednu kontrolu, u které jsem zahlédl Tubasu, a tak jsem se jí raději vyhnul a pak se k ní nestihl na ten kopec vrátit. Tubasa byl taky jediný, koho ten kluk chytil. U jedné kontroly jsem ho potkal a pokoušel se mne dohonit. Běžel za mnou k té kontrole do kopce, takže jsem byl po oražení nad ním. Koukali jsme chvíli na sebe a když jsme se vydýchali, snažil se mne chytit, jenže vzhledem k tomu, že narozdíl od něj jsem prchal s kopce, jsem mu utekl. Kupodivu mne daleko nepronásledoval. Ale jinak toho ostatní tolik neposbírali. Druhá po mně byla Hira san, ale nepamatuji si, kolik bodů měla. Je to zajímavé, protože jinak mi přišlo, že není z těch holek nejrychlejší. Ale byla ta hra celkem zábavná, jestli se za rok přece jen dostanu na soustředění MFP, zkusím to tam navrhnout. Jenom bych nevybíral toho honícího člověka úplně náhodně, ale spíš toho nejrychlejšího, nebo bych jich vybral víc, podle velikosti prostoru a počtu účastníků.

To už máme hlad, a tak jsme se pustili do oběda, nahoře je velká travnatá plocha (jako stvořená pro ohanami), na jejímž kraji jsou lavičky, holky si na jednu sednou a kluci pak na jinou asi deset metrů vedle, takže najednou nevím, ke komu se mám přidat, což jsem naznačil před těmi holkami, protože u nich jsem si před chvílí odložil věci, ony se teda ochotně zvednou a přesednou, jenže pak sedí na zemi, což nebylo úplně mým úmyslem. Ale konverzaci si stejně odbývají v japonštině a ne na tak jednoduché úrovni ani tak pomalu, abych jim mohl aspoň trochu rozumět. Ačkoli svítí sluníčko, je docela zima.

Po obědě se ještě běží dvě kolečka, na čemž mi přijdou zvláštní dvě věci. Jednak, že se běží v podstatě hned po jídle, ale díky tomu jsem zjistil, že rýže zase tolik v žaludku netlačí a jinak v tom suši byla jenom řasa okolo a nějaký malý kousek veprostřed. Jednak mi na tom přijde zvláštní, že teprve tahle dvě kolečka se měří na čas a razí elektronicky, tedy je to vlastně závod. Když už jsme před tím přitom proběhli ten park čtyřikrát, zdá se mi, že se dost srovnalo a zjednodušilo mapování. To první kolečko je nějaká kvalifikace a to druhé snad finále, soudě podle popisků. Po tom prvním jsem zpátky jako první, ačkoli jsem startoval jako poslední, pak dost dlouho čekáme, než se vrátí všichni, aby se mohlo odstartovat i to druhé, což je docela nepohodlné, protože je chladno. Přiznávám se, že když jsem pak napodruhé běžel už vlastně po šesté do stejného kopce, zdálo se mi to trochu moc. Nahoře jsem doběhl toho kluka, co běžel o půl minuty přede mnou a trochu jsem mu utekl, ale pak na druhé straně potoka, kde jsem zase špatně dohledával, jsem se s ním opět potkal, pak se za mnou držel až do konce, kde jsme si zafinišovali přes parkoviště, k radosti publika. Snažil se dost, ale to by chlapec musel vyrůst na bůčku s bramborovým knedlíkem a ne na rybách a rýži, aby mě předběhl. Myslím, že tenhle den byl úspěšný, poněvadž jsem je tady předběhl ve všem, co se dalo. To neříkám, že bych se chtěl vyťahovat, to je prostě fakt. No, však se taky snažím skoro každý den běhat. Kromě toho se osvědčily i ty boty, co jsem si koupil do terénu. V potoce celkem i jejich slibovaná nepromokavost. A k té úspěšnosti přispělo i to, že když jsem běhal nahoře v lese nad parkem, koukal jsem, že mne pozoruje nějaké chundelaté zvíře podobné trochu koze nebo ovci s malými růžky na hlavě. Pak jsem si našel, že se jmenuje japonsky *nihon kamoshika*, latinsky *capricornis crispus*, anglicky *japanese serow* a česky by to bylo asi *japonský serau*, ale nemohl jsem to nikde najít. Ačkoli možná je to taky latinsky *Nemorhaedus crispus* a česky *serau malý*, různé zdroje se v tom poněkud rozcházejí. Koukalo to na mne dost flegmaticky, asi se to divilo, co to tam tak pobíhá kolem. Až bude někdy hezky, musím se tam ještě vydat, s trochou štěstí se mi to musí podařit vyfotit.

Potom zase čekáme dost dlouho na ostatní, hlavně na dvě holky na závěr. Z těch lidí tady má dres jenom jedna holka, docela jí slušel, zvlášť, když si pak vzala do rukou tyče s lampióny, úplně jako z titulní stránky časopisu Orientační běh, připadá mi, že je z těch holek i nejrychlejší. Před tím skorelaufem ještě Tubasa říkal, že prvního dubna bude závod tady kousek od Kanazawy, který možná i pořádají oni a kam budu moct jet s nimi, tak doufám, že to vyjde. Než se zase všichni shledáme, začne mi být už

⁹ *Hiru* je poledne, *gohan* je rýže a to *o* na začátku značí uctivější význam slova. Takže by se dalo říct, že je to *polední miska rýže*. Jak jistě tušíte, snídaně se řekne *asagohan* a večeře *bangohan*. To je takové varování před kupováním japonské konverzace od penguinu, protože ta podle mne nestojí za nic. Asi si stejně ještě koupím něco jiného. Už jsem psal o tom, že pro přítelkyni tam je pouze *gáru-frendo*, což je nesmysl, protože ve skutečnosti se to japonsky řekne *kanodžo*, s chlapcem je to podobné. A pro oběd, snídani a večeři tam jsou taky slova, která jsem tady na rozdíl od těch nahoře neslyšel. Kdoví, co je tam ještě za nesmysly, o kterých ani nevím.

pěkná zima. Přibyli sem další kluci, z nichž nejméně jeden je mi povědomý, jelikož nás vezl do před Vánoce do toho Kjóta. Vypadá to, že jim sem jenom přišli pomoci sebrat kontroly. Začíná být fakt zima, před závěrečným briefingem sedíme i chvilku v autech. V briefingu Tubasa zřejmě, leč pouze Japonsky, vyhlašuje výsledné pořadí, a pak už se zase rozjíždíme.

Když mne vezou do JAISTu, tak se mnou Hira san vzadu ještě anglicky konverzuje, když nad tím přemýšlí, docela jí to jde. Ptá se, co jinak dělám o víkendech a co normálně jím, a to i v Čechách, když tady mě viděla jíst suši a pít japonský čaj. Sama pak zhodnotí, že zatímco když byla ve Francii, dávala si tam každý den chleba a moc jí chutnal, zatímco tady se ten běžný pokus o chleba nedá moc jíst. Na druhou stranu ale pochválím japonskou rýži, protože ta mi tady chutná výrazně víc než v Čechách. Při těch hovorech o jídle mi zase vyhládne, tak si pak ještě zajdu na večeři do YuuYuu na vepřové na zázvoru, protože to mi tady prve moc chutnalo.